

ПДВ на аванс та по факту виконаних робіт: черговість виникнення податкового зобов'язання

Податковий кодекс передбачає, за загальним правилом, виникнення податкового зобов'язання з ПДВ по факту першої події.

Однак, на практиці бувають і складні випадки. До прикладу – в рахунку на оплату авансу вказувались по позиційно етапи, за які передплата відбувалась частково. Згодом оплата вже надходить без деталізації.

ДПС надано платнику Індивідуальну податкову консультацію, яка підтримує позицію виникнення податкового зобов'язання з акцентом на ідентифікації авансу як першої події, так і кожної наступної події – по факту виконаних робіт.

Приводимо ІПК від ДПС України нижче.

**ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДПС)**

Львівська пл., 8, м. Київ, 04053, тел.: (044) 272-62-55
E-mail: post@tax.gov.ua, сайт: www.tax.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 43005393

від _____ 20 ____ р. № _____

На № _____ від _____ 20 ____ р.

ТОВ «

»

(код ЄДРПОУ
а/с № 522, м. Чернівці, 58001
attorneys@vg.ua

**Головне управління ДПС
у місті Києві**

Індивідуальна податкова консультація

Державна податкова служба України за результатами розгляду звернення ТОВ « _____ » від 22.11.2021 № 22/11/2021 (вх. ДПС № 5480/ІПК/6 від 29.11.2021) щодо визначення податкових зобов'язань з ПДВ та, керуючись статтею 52 Податкового кодексу України (далі – ПКУ), повідомляє.

У своєму зверненні платник податку повідомив, що надає замовнику послуги з організації та проведення пусконаладжувальних робіт по 70 об'єктах поетапно. Згідно з умовами договору замовник сплачує авансовий платіж у розмірі 10 % від загальної вартості робіт по усіх об'єктах, а залишок вартості робіт (90 %) оплачується частинами після оформлення акту приймання-передачі виконаних робіт.

Хронологія подій за операціями наступна:

часткова попередня оплата у розмірі 10 % вартості робіт по усіх об'єктах (на дату отримання коштів платником податку – постачальником складено податкову накладну в розрізі об'єктів і робіт),

оформлення акту приймання-передачі виконаних робіт по 9 об'єктах.

Враховуючи вищевикладене, Товариство просить надати індивідуальну податкову консультацію щодо виникнення податкових зобов'язань на дату оформлення акту приймання-передачі виконаних робіт по 9 об'єктах, якщо вартість таких робіт не перевищує суму отриманого авансу у розмірі 10% вартості робіт по усіх об'єктах.

Відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, регулюються нормами ПКУ (пункт 1.1 статті 1 ПКУ).

Пунктом 44.1 статті 44 ПКУ визначено, що для цілей оподаткування платники податків зобов'язані вести облік доходів, витрат та інших показників,

пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, на підставі первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів, ведення яких передбачено законодавством. Платникам податків забороняється формування показників податкової звітності, митних декларацій на підставі даних, не підтверджених документами, що визначені абзацом першим пункту 44.1 статті 44 ПКУ.

Правові основи оподаткування ПДВ встановлено розділом V та підрозділом 2 розділу XX ПКУ.

Відповідно до підпунктів «а» і «б» пункту 185.1 статті 185 ПКУ об'єктом оподаткування ПДВ є операції платників податку з постачання товарів/послуг, місце постачання яких відповідно до статті 186 ПКУ розташоване на митній території України.

Датою виникнення податкових зобов'язань з постачання товарів/послуг вважається дата, яка припадає на податковий період, протягом якого відбувається будь-яка з подій, що сталася раніше:

а) дата зарахування коштів від покупця/замовника на банківський рахунок платника податку як оплата товарів/послуг, що підлягають постачанню, а в разі постачання товарів/послуг за готівку - дата оприбуткування коштів у касі платника податку, а в разі відсутності такої - дата інкасації готівки у банківській установі, що обслуговує платника податку;

б) дата відвантаження товарів, а в разі експорту товарів - дата оформлення митної декларації, що засвідчує факт перетинання митного кордону України, оформлена відповідно до вимог митного законодавства, а для послуг - дата оформлення документа, що засвідчує факт постачання послуг платником податку (пункт 187.1 статті 187 ПКУ).

Пунктами 201.1 і 201.10 статті 201 ПКУ визначено, що при здійсненні операцій з постачання товарів/послуг на дату виникнення податкових зобов'язань платник податку зобов'язаний скласти податкову накладну в електронній формі з дотриманням умови щодо реєстрації у порядку, визначеному законодавством, кваліфікованого електронного підпису уповноваженої платником особи та зареєструвати її в Єдиному реєстрі податкових накладних у встановлений ПКУ термін.

Податкова накладна складається на кожне повне або часткове постачання товарів/послуг, а також на суму коштів, що надійшли на поточний рахунок як попередня оплата (аванс) (пункт 201.7 статті 201 ПКУ).

Господарські відносини, що виникають у процесі організації та здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання, а також між цими суб'єктами та іншими учасниками відносин у сфері господарювання, регулюються Господарським кодексом України (далі – ГКУ).

Статтею 67 ГКУ встановлено, що відносини підприємства з іншими підприємствами, організаціями, громадянами в усіх сферах господарської діяльності здійснюються на основі договорів.

Таким чином у ситуації, описаній у зверненні, часткова попередня оплата у розмірі 10 % вартості робіт по усіх об'єктах є першою подією за операцією з

постачання, на дату якої має бути складена податкова накладна виходячи з суми такої попередньої оплати.

При цьому постачальник та замовник мають відповідно до умов договору самостійно визначити порядок оплати робіт: чи попередня оплата здійснюється у розмірі 10 % вартості робіт окремо по кожному з об'єктів, чи у розмірі 10% від вартості усього об'єму робіт, визначеного договором (відбувається оплата повної вартості частини робіт по об'єктам). У кожному з цих випадків податкова накладна складається на суму попередньої оплати із зазначенням фактичної кількості (частки) робіт, за яку здійснено таку попередню оплату.

У разі, якщо договором передбачено пооб'єктну оплату вартості робіт, то враховуючи, що авансом оплачено лише 10% вартості таких робіт по кожному об'єкту окремо, на дату оформлення акту приймання-передачі виконаних робіт по 9 об'єктах у постачальника виникають податкові зобов'язання виходячи з 90% неоплаченої вартості виконаних робіт по таких 9 об'єктах.

Якщо ж договором передбачено загальну (не пооб'єктну) оплату вартості робіт, то на дату оформлення акту приймання-передачі виконаних робіт по 9 об'єктах, вартість яких не перевищує суму попередньої оплати, податкові зобов'язання з ПДВ у постачальника не виникають (податкові зобов'язання у цьому випадку виникатимуть на дату, на яку вартість фактично виконаних робіт, підтверджена відповідним актом, перевищить суму отриманого постачальником авансу).

Відповідно до норм чинного законодавства (стаття 36 ПКУ) платники податку зобов'язані самостійно декларувати свої податкові зобов'язання та визначати сутність і відповідність здійснюваних ними операцій тим, які перераховані ПКУ.

Згідно з пунктом 52.2 статті 52 ПКУ індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.

**Директор Департаменту
методології**

Мар'яна КУЦ

💙 🧡 Компанія Вікторія продовжує повноцінно працювати та пропонує весь спектр послуг для бізнесу:

- ✓ реєстрацій в ЄДР;
- ✓ бухгалтерського супроводу для підприємств та підприємців;
- ✓ податкового планування, підбору оптимальної моделі оподаткування;
- ✓ юридичного захисту в адміністративному та судовому порядку;
- ✓ підбору РРО/ПРРО, їх сервісного обслуговування;
- ✓ підготовки/отримання КЕП (електронного підпису), підбору токенів;
- ✓ юридичної адреси, оренди офісних приміщень;
- ✓ митно-брокерського супроводу ЗЕД та ін.

Для внутрішньо переміщеного бізнесу допоможемо в релокації. Працюємо в офісному й дистанційному режимі. Ціни конкурентні, можливі знижки.

☎ +38095 595 7777

✉ office@vg.ua

Деталі на нашому сайті у відповідних розділах 🌐 victorija.ua

СЕА ПДВ та реорганізація підприємств. Оскарження бездіяльності ДПС

В кейсі, що розглядається, адвокатами АО “Західна Правозахисна Група” – правовим партнером Компанії Вікторія – проведено комплексний супровід оскарження протиправної

бездіяльності Державної податкової служби України, що полягала у неврахуванні реєстраційної суми та не збільшенні у системі електронного адміністрування податку на додану вартість значення суми податку на додану вартість, на яку підприємство має право зареєструвати податкові накладні та/або розрахунки коригування до податкових накладних в Єдиному реєстрі податкових накладних.

Так, внаслідок реорганізації двох юридичних осіб – платників ПДВ, правонаступник відповідно до приписів Податкового кодексу України мав право на збільшення у СЕА ПДВ власної реєстраційної суми на реєстраційну суму ПДВ приєднаного підприємства. Однак, ДПС України протягом тривалого часу не було забезпечено належного відображення реєстраційної суми в СЕА ПДВ правонаступника, попри проходження всіх формальних процедур.

Водночас **Судом першої інстанції ретельно та в повному обсязі** здійснено дослідження матеріалів справи. За наслідком розгляду прийнято рішення на користь суб'єкта господарювання.

Крім визнання протиправною діяльності ДПС України та зобов'язання належно відобразити реєстраційну суму в СЕА ПДВ, Суд постановив стягнути з ДПС судові витрати у повному обсязі. Вважаємо за доцільне навести окремі правові висновки суду щодо підстав задоволення позову суб'єкта господарювання:

«Предметом спору у цій справі є бездіяльність ДПС України, які призвели до не використання під час обрахунку реєстраційної суми правонаступника реорганізованого підприємства.»

«Отже, згідно положень податкового законодавства система електронного адміністрування податку на додану вартість організована на централізованому рівні Державної податкової служби України, а відтак на цьому ж рівні відбувається і усі дії пов'язані з перенесенням, відображенням (збільшенням) та автоматичним обчисленням реєстраційної суми щоразу при зміні значення будь-якого з показників формули, тобто на Державну податкову службу України покладається обов'язок щодо забезпечення збільшення у

системі електронного адміністрування податку на додану вартість суми, на яку платник податків має право реєструвати податкові накладні та/або розрахунки коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних на реєстраційну суму.»

«Суд звертає увагу, що відсутність програмного забезпечення не може слугувати підставою для неможливості використання ТОВ “Лоріпласт” реєстраційної суми 861081,00 грн. та порушувати його права як суб`єкта господарювання.

Така бездіяльність відповідача фактично призвела до негативного впливу на господарську діяльність позивача, оскільки ним зупинено виконання певних зобов`язань, тобто орган доходів і зборів обмежив його у реалізації наданих прав».

«Оскільки під час розгляду справи позивачем доведено надання ним податковому органу документів, які є достатніми для використання під час обрахунку реєстраційної суми 861081,00 грн., суд вважає, що, у даному випадку, у відповідача відсутня дискреція як можливість вибору на власний розсуд одного з декількох варіантів управлінських рішень, у зв`язку з чим повний та ефективний захист порушеного права позивача потребує зобов`язання ДПС України збільшити у системі електронного адміністрування податку на додану вартість значення суми податку на додану вартість, на яку ТОВ “Лоріпласт” має право зареєструвати податкові накладні та/або розрахунки коригування до податкових накладних в Єдиному реєстрі податкових накладних, на величину суми 861081,00 грн.

Крім того, суд звертає увагу на те, що Європейський суд з прав людини у п. 50 рішення від 13.01.2011 (остаточне) по справі “Чуйкіна проти України” (case of Chuykina . Ukraine) (Заява № 28924/04) зазначив, що суд нагадує, що процесуальні гарантії, викладені у ст. 6 Конвенції, забезпечують кожному право звертатися до суду з позовом щодо своїх цивільних прав та обов`язків. Таким чином ст. 6 Конвенції втілює “право на суд”, в якому право на доступ до

суду, тобто право ініціювати в судах провадження з цивільних питань становить один з його аспектів (див. рішення від 21.02.1975 у справі “Голдер проти Сполученого Королівства” (*Golder v. the United Kingdom*), пп. 2836, Series A № 18). Крім того, порушення судового провадження саме по собі не задовольняє усіх вимог п. 1 ст. 6 Конвенції. Ціль Конвенції гарантувати права, які є практичними та ефективними, а не теоретичними або ілюзорними. Право на доступ до суду включає в себе не лише право ініціювати провадження, а й право отримати “вирішення” спору судом. Воно було б ілюзорним, якби національна правова система Договірної держави дозволяла особі подати до суду цивільний позов без гарантії того, що справу буде вирішено остаточним рішенням в судовому провадженні. Для п. 1 ст. 6 Конвенції було б неможливо детально описувати процесуальні гарантії, які надаються сторонам у судовому процесі провадженні, яке є справедливим, публічним та швидким, не гарантувавши сторонам того, що їхні цивільні спори будуть остаточно вирішені (див. рішення у справах “Мултіплекс проти Хорватії” (*Multiplex v. Croatia*), заява № 58112/00, п. 45, від 10.07.2003, та “Кутіч проти Хорватії” (*Kutic v. Croatia*), заява № 48778/99, п. 25, ECHR 2002-II)».

Посилання на рішення суду [перейти]

Компанія Вікторія

У разі, якщо у вас виникла необхідність адвокатського захисту від протиправних дій (оскарження рішень) податкових органів, звертайтеся за електронною адресою юридичного партнера Компанії Вікторія – АО «Західна Правозахисна Група» – office@vg.ua

Об'єднаний кейс з оскарження рішень ДПС про відмову реєстрації податкових накладних

В цій публікації розглянемо об'єднаний кейс двох справ з оскарження рішення ДПС про відмову реєстрації податкових накладних.

В першому випадку – це оскарження одночасно двох рішень податкового органу, з відмовою в реєстрації податкових накладних на суму ПДВ 76685.72 грн.

В другому випадку – це оскарження інших двох рішень податкового органу, з відмовою в реєстрації податкових накладних на суму ПДВ 12892.18 грн.

У всіх випадках суд вказує Відповідачам (ГУ ДПС області та ДПС України), що оскаржувані рішення про відмову у реєстрації податкових накладних в Єдиному реєстрі податкових накладних не містять в собі мотивації підстав та причин віднесення позивача до ризикових платників податків відповідно до п. 8 Критеріїв ризиковості платників податку, з посиланням на відповідні документи.

Також у всіх випадках Позивачі надавали пояснення щодо законності підстав реєстрації податкових накладних; податковому органу надано повний перелік підтвердних документів; проведено оскарження рішень про відмову реєстрації податкових накладних в адміністративному порядку до податкового органу вищого рівня із повторним наданням документів. Однак, **в усіх випадках розгляд поданих матеріалів**

податковим органом проводився суб'єктивно та упереджено.

Судом першої інстанції ретельно та в повному обсязі здійснено дослідження матеріалів справи. За наслідком розгляду прийнято рішення на користь суб'єкта господарювання. Крім скасування рішень комісії та покладення на податковий орган обов'язку зареєструвати податкові накладні, Суд постановив стягнути з ДПС судові витрати у повному обсязі.

Важливим правовим висновком Суду є наступне: *“...недотримання принципу правової визначеності під час зупинення реєстрації податкової накладної призвело до необізнаності платника податків щодо вичерпного переліку необхідних документів, які він повинен був надати контролюючому органу, внаслідок чого позивач не зміг належним чином виконати свої обов'язки щодо реєстрації податкової накладної”*.

Крім того, заслуговує і наступний правовий висновок Суду першої інстанції: *“Здійснення моніторингу не повинне підміняти за своїм змістом проведення податкових перевірок як способу реалізації владних управлінських функцій податкового органу.”*

Посилання на рішення суду:

- [випадок 1 \[перейти\]](#);
- [випадок 2 \[перейти\]](#).

Компанія Вікторія

У разі, якщо у вас виникла необхідність адвокатського захисту від протиправних дій (оскарження рішень) податкових органів, звертайтеся за електронною адресою юридичного партнера Компанії Вікторія – А0 «Західна Правозахисна Група» – office@vg.ua

Оскарження рішень ДПС про відмову реєстрації податкових накладних

В кейсі, що розглядається, адвокатами АО “Західна Правозахисна Група” – правовим партнером Компанії Вікторія – проведено супровід комплексного оскарження трьох рішень ДПС про відмову у реєстрації податкових накладних.

Відзначимо, що судовому оскарженню передувало адміністративне врегулювання: у всіх випадках надавались пояснення щодо законності підстав реєстрації податкових накладних; податковому органу надано повний перелік підтвердних документів; проведено оскарження рішень про відмову реєстрації податкових накладних в адміністративному порядку до податкового органу вищого рівня із повторним наданням документів. Однак, розгляд поданих матеріалів податковим органом проводився суб’єктивно та упереджено.

Водночас Судом першої інстанції ретельно та в повному обсязі здійснено дослідження матеріалів справи. **За наслідком розгляду прийнято рішення на користь суб’єкта господарювання.** Крім скасування рішень комісії та покладення на податковий орган обов’язку зареєструвати податкові накладні, Суд постановив стягнути з ДПС судові витрати у повному обсязі (судовий збір та витрати на правничу допомогу в повному обсязі).

Вважаємо за доцільне навести окремі правові висновки суду щодо підстав задоволення позову суб’єкта господарювання:

«6.24. Отже, пункт 8 додатку 1 до Порядку №1165 Критеріїв ризиковості платника податку на додану вартість містить одну із можливих ознак ризиковості здійснення операцій, якою є те, що у контролюючих органах наявна податкова інформація, яка стала відома у процесі провадження поточної діяльності під час виконання покладених на контролюючі органи

завдань і функцій, що визначає ризиковість здійснення господарської операції, зазначеної в поданих для реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування

6.25. Відтак, аналіз пункту 8 Критеріїв ризиковості платника податку свідчить про те, що для того, аби встановити наявність у платника податку такої ознаки **мають існувати визначені цим пунктом передумови, а також для підтвердження відповідності платника податку вказаному критерію слід навести розрахунок показника за цим критерієм, якому відповідає платник податку, чого вимагає пункт 11 Порядку №1165.**

6.26. Водночас, пункт 11 Порядку №1165 передбачає зазначення у квитанції пропозиції щодо надання платником податку пояснень та копій документів, необхідних для розгляду питання прийняття контролюючим органом рішення про реєстрацію податкової накладної/розрахунку коригування в Реєстрі або відмову в такій реєстрації

6.27. Отже, аналізуючи зазначене слід прийти до висновку, що **підставою для відмови в реєстрації податкової накладної є наявність об'єктивних ознак неможливості здійснення операції з постачання товарів/послуг, дані про яку зазначено у такій податковій накладній та/або ймовірності уникнення платником податку на додану вартість виконання свого податкового обов'язку.»**

«6.29. Крім цього, слід прийти до висновку, що податкове законодавство України, чинне на час формування у цій справі квитанцій про зупинення реєстрації податкових накладних, містило **вимоги до змісту квитанції про зупинення реєстрації податкової накладної, які є конкретними та не можуть носити абстрактний характер.**

6.30. Натомість, судом встановлено, що при зупиненні реєстрації податкових накладних у квитанціях відсутній конкретний перелік необхідних документів, що має бути наданий платником для прийняття рішення про реєстрацію податкових накладних, наявні лише посилання на п.201.16. ст. 201 ПК України, що унеможлиблює встановити конкретно яким критеріям ризиковості, переліченим в зазначеному вище пункті 8 Критеріїв ризиковості платника податку відповідає позивач.

6.31. Вказане свідчить про невідповідність сформованої квитанції вимогам пункту 11 Порядку №1165».

«6.45. Водночас, **відповідачі у цій справі не надали суду жодного доказу фіктивності цих господарських операцій, при цьому суд зауважує, що підставою для зупинення податкової накладної є наявність об'єктивних ознак**

неможливості здійснення операції з постачання товарів/послуг, дані про яку зазначено у такій податковій накладній та/або ймовірності уникнення платником податку на додану вартість виконання свого податкового обов'язку.»

«6.3. Законом України “Про внесення змін до Податкового кодексу України, щодо покращення інвестиційного клімату в Україні” від 21.12.2016 року 1797-VIII внесені зміни та доповнення до Податкового кодексу України та запроваджено новий механізм електронного адміністрування податку на додану вартість за умов проведення аналізу та здійснення управління ризиками з метою визначення форм і обсягів митного та податкового контролю.

Метою зазначеного було покращення інвестиційного клімату в Україні за рахунок спрощення податкової системи та адміністрування податків, що матиме позитивний вплив на економічне зростання, залучення інвестицій та створення нових робочих місць (див. зміст пояснювальної записки до проекту Закону)».

Посилання на рішення суду [перейти]

Нагадуємо, АО «Західна Правозахисна Група», – юридичний партнер «VICTORY GROUP», ASSC., надає професійні послуги супроводу розблокування реєстрації податкових накладних.

Загалом це охоплює як процедуру адміністративного оскарження, так і судового.

Ви зможете отримати комплексну послугу щодо оскарження протиправних рішень податкового органу з блокування податкових накладних.

Переваги АО «Західна Правозахисна Група»:

- досвідчені юристи, податкові консультанти;
- напрацьовані вдалі кейси з оскарження;
- наданню послуги передують детальний аналіз ситуації, моделювання її розвитку і податкове планування;
- налагоджені процеси дистанційної, комфортної та безпечної для Замовника комунікації;
- справедлива та розумна ціна вартості послуг та ін.

Заповніть форму зворотного зв'язку і ми надішлемо Вам розрахунок вартості послуг супроводу розблокування податкових накладних.

Форма зв'язку

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Наші контакти:

Номери телефонів: +38(050)-404-87-30; +38(098)-793-77-77,
електронна пошта: office@vg.ua

АО "ЗАХІДНА ПРАВОЗАХИСНА ГРУПА",

Група Компаній Вікторія